

МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

Мін'юст

вул. Архітектора Городецького, 13, м. Київ, 01001

тел.: (044) 364-23-93, факс: (044) 271-17-83

E-mail: callcentre@minjust.gov.ua,

themis@minjust.gov.ua,

Web: <http://www.minjust.gov.ua>,

код згідно з ЄДРПОУ 00015622

**Міністерствам та іншим
центральноним органам
виконавчої влади (за списком)**

**Щодо надання роз'яснень положень
Закону України «Про очищення влади»**

16 жовтня 2014 року набрав чинності Закон України «Про очищення влади» (далі – Закон).

Згідно з абзацом першим частини першої статті 5 Закону Міністерство юстиції України є органом, уповноваженим на забезпечення проведення перевірки, передбаченої цим Законом.

Підпунктом 32 пункту 4 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228, встановлено, що Мін'юст відповідно до покладених на нього завдань надає роз'яснення з питань, пов'язаних з діяльністю Мін'юсту, його територіальних органів, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства, а також стосовно актів, які ним видаються.

Відповідно до частини першої статті 1 Закону очищення влади (люстрація) – це встановлена цим Законом або рішенням суду заборона окремим фізичним особам обіймати певні посади (перебувати на службі) (крім виборних посад) в органах державної влади та органах місцевого самоврядування.

Стаття 2 Закону містить перелік посад, щодо яких здійснюються заходи з очищення влади (люстрації) на підставі визначених статтею 3 Закону критеріїв, за умови відповідності яким до особи можуть бути застосовані такі заборони.

Так, відповідно до частини третьої статті 1 Закону протягом десяти років з дня набрання чинності цим Законом особи, зазначені у частинах першій, другій, четвертій та восьмій статті 3 цього Закону, а також особи, які не подали у строк, визначений цим Законом, заяви, передбачені частиною першою статті 4 цього Закону, не можуть обіймати посади, щодо яких здійснюється очищення влади (люстрація).

Водночас, Законом не передбачена втрата ним чинності після закінчення дії вищевказаної заборони.

СЕД АСКОД

Міністерство юстиції України

№ 165292/13/11-24 від 29.11.2024

Підписувач Сугак Людмила Петрівна

Сертифікат 382367105294AF9704000000F08B01005C089202

Дійсний з 03.07.2024 17:37:26 по 03.07.2025 17:37:26

Отже, особи, які відповідають критеріям здійснення очищення влади (люстрації), визначеним частинами першою, другою, четвертою та восьмою статті 3 Закону, а також особи, які не подали у строк, визначений цим Законом, заяви, передбачені частиною першою статті 4 цього Закону, після закінчення десятирічного строку дії заборони, передбаченої частиною третьою статті 1 Закону, можуть претендувати на зайняття посад в органах державної влади та органах місцевого самоврядування.

Також інформуємо, що механізм проведення перевірки достовірності відомостей щодо застосування заборон, передбачених частинами третьою і четвертою статті 1 Закону, визначено статтею 5 Закону та Порядком проведення перевірки достовірності відомостей щодо застосування заборон, передбачених частинами третьою і четвертою статті 1 Закону України «Про очищення влади», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 563 (далі – Порядок).

Відповідно до абзаців першого та другого пункту 41 Порядку особа, яка претендує на зайняття посади, передбаченої підпунктами 1-10 пункту 2 цього Порядку (крім особи, яка виявила бажання стати суддею) (далі - особа, яка претендує на зайняття посади), разом з документами, необхідними для її призначення на посаду, подає до відповідного органу заяву за формою згідно з додатком 1. Особа, яка виявила бажання стати суддею, разом з документами, необхідними для її призначення на посаду, подає до Вищої кваліфікаційної комісії суддів України заяву за формою згідно з додатком 1.

Згідно з пунктом 42 Порядку відповідальний структурний підрозділ протягом десяти днів з дня надходження заяви особи, яка претендує на зайняття посади, перевіряє достовірність відомостей, зазначених у заяві такої особи, щодо незастосування до неї заборон, передбачених частиною третьою статті 1 Закону, на основі критеріїв, визначених частиною першою, пунктами 1-8 частини другої та пунктами 1 і 2 частини четвертої статті 3 Закону, про що складає висновок про результати перевірки відомостей про особу, в якому зазначено про невиявлення критеріїв здійснення очищення влади (люстрації), за формою згідно з додатком 2¹.

Водночас звертаємо увагу, що у разі встановлення відповідальним структурним підрозділом факту відповідності особи, щодо якої здійснюється перевірка, критеріям, визначеним у частинах першій, другій, четвертій та восьмій статті 3 Закону, положення пунктів 37 та 43 Порядку, якими передбачено звільнення особи або відмова особі у призначенні на посаду, після 16 жовтня 2024 року не можуть бути застосовані у зв'язку з закінченням десятирічного строку дії заборони, передбаченої частиною третьою статті 1 Закону.

Також зазначаємо, що на виконання пункту 44 Порядку керівник органу або керівник державної служби надсилає до Мін'юсту в день виявлення факту, зазначеного в пункті 43 цього Порядку, повідомлення про відповідність критеріям здійснення очищення влади (люстрації) за формою згідно з додатком 6 у паперовій формі. Звертаємо увагу, що у зв'язку з закінченням строку дії заборони, передбаченої частиною третьою статті 1 Закону, засвідчена

копія рішення про відмову у призначенні на посаду державної служби або на іншу посаду, зазначену у пункті 2 цього Порядку, не додається.

Пунктом 46 Порядку передбачено, що керівник органу або керівник державної служби не пізніше ніж на третій день після призначення особи на посаду, передбачену підпунктами 1-10 пункту 2 цього Порядку (крім посади судді), одночасно надсилає до органів перевірки у порядку, передбаченому пунктами 17-19 цього Порядку, запити, а також на виконання пункту 21 Порядку надсилає до міжрегіональних територіальних органів Мін'юсту за місцезнаходженням органу, в якому працює особа, повідомлення про початок проходження перевірки особою за формою згідно з додатком 4.

Також повідомляємо, що довідка про результати перевірки, передбачена Законом, складається у порядку визначеному пунктами 36, 36¹ Порядку.

Зазначаємо, що пунктом 14¹ Порядку передбачено надіслання до Мін'юсту або головних територіальних управлінь юстиції Мін'юсту в Автономній Республіці Крим, областях, мм. Києві та Севастополі запиту про проведення перевірки за формою згідно з додатком 3 для отримання витягу з Єдиного державного реєстру осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади» (далі – Реєстр) тільки у разі наявності в Реєстрі відомостей про особу, яка підлягає перевірці.

Водночас пунктами 14 та 42 Порядку передбачена перевірка відповідальним структурним підрозділом достовірності зазначених у заяві відомостей щодо незастосування до особи заборон, передбачених частиною третьою статті 1 Закону, на основі критеріїв, визначених частиною першою, пунктами 1-8 частини другої, пунктами 1 і 2 частини четвертої статті 3 Закону, зокрема на підставі інформації з Реєстру.

Відповідно до статті 20 Закону України «Про правовий режим воєнного стану», Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64 «Про введення воєнного стану в Україні» та пунктів 3, 10 Положення про Міністерство юстиції України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02 липня 2014 року № 228, з метою захисту інформації в умовах воєнного стану наказом Міністерства юстиції України від 31 січня 2023 року № 423/5 продовжено обмеження оприлюднення інформації у формі відкритих даних з Реєстру.

Отже, для отримання інформації щодо наявності або відсутності відомостей стосовно конкретної особи в Реєстрі відповідальному структурному підрозділу органу, в якому проводиться перевірка, передбачена Законом, необхідно звернутись з відповідним листом до Міністерства юстиції України із зазначенням таких даних: прізвище, ім'я, по батькові, рік народження, реєстраційний номер облікової картки платника податків особи, щодо якої проводиться перевірка, передбачена Законом.

Звертаємо увагу, що наявність особи, щодо якої здійснюється перевірка, в Реєстрі у зв'язку з застосуванням до неї заборони, передбаченої частиною третьою статті 1 Закону, після 16 жовтня 2024 року не є підставою для звільнення такої особи або відмови їй у призначенні на посаду.

Разом з тим, повідомляємо, що перевірка відомостей про особу, щодо поширення на неї заборон, передбачених Законом України «Про очищення влади», є складовою спеціальної перевірки.

Так, станом на 28 листопада 2024 року є чинною норма, визначена абзацом восьмим частини третьої статті 56 Закону України «Про запобігання корупції», згідно з якою спеціальній перевірці підлягають відомості про особу, яка претендує на зайняття посади, зазначеної в частині першій цієї статті, зокрема щодо поширення на особу заборони займати відповідну посаду, передбаченої положеннями Закону України «Про очищення влади».

Відповідно до підпункту 4 пункту 3 Порядку проведення спеціальної перевірки стосовно осіб, які претендують на зайняття посад, які передбачають зайняття відповідального або особливо відповідального становища, та посад з підвищеним корупційним ризиком, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 171, перевірка відомостей щодо претендента на посаду під час проведення спеціальної перевірки проводиться Мін'юстом – щодо наявності в Реєстрі, відомостей про претендента на посаду.

Також зазначаємо, що порядок надання інформації з Реєстру визначений розділом III Положення про Єдиний державний реєстр осіб, щодо яких застосовано положення Закону України «Про очищення влади», затвердженого наказом Міністерства юстиції України від 16 жовтня 2014 року № 1704/5 (далі – Положення).

Згідно з пунктом 1 розділу III Положення інформація з Реєстру щодо наявності або відсутності відомостей про особу в Реєстрі надається у формі витягу.

Пунктом 8 розділу III Положення передбачено, що витяги з Реєстру на підставі письмових запитів державних органів, органів влади Автономної Республіки Крим, органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів, прокурора, фізичної особи (уповноваженої нею особи) надаються на бланках територіальних органів Міністерства юстиції України.

Отже, у разі надходження відповідного запиту від вищезазначених органів, міжрегіональними управліннями юстиції буде здійснено розгляд та надано інформацію з Реєстру щодо наявності або відсутності відомостей про особу в Реєстрі.

**Заступник Міністра з питань
європейської інтеграції**

Людмила СУГАН